

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам намозларининг кайфияти (2-дарс)

05:00 / 09.01.2017 4349

2-дарс.

МАТННИНГ ДАЛИЛЛАРИ

1-Матн:

**Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам намозга киришишни
хоҳласалар ният қилардилар.**

1-Матннинг далиллар:

لُوقِي دِيغَس نَبَيِّ حَيُّ تَعَمَّسَ لِقَابِهِ وَأَوَّلُ دَبَعِ أَنْ تَدَحَّ دِيغَسْ نَبِيٌّ بَعِيْتُقْ أَنْ تَدَحَّ-١
رَمْعُ تَعَمَّسَ لُوقِيَّيْ تَيُّ لَلِصَّاقِ وَنَبِيٌّ تَعَمَّسَ نَبِيٌّ هَارِبِيٌّ نَبِيٌّ دَمَّحُ مَبِيٌّ رَبِّحُ أ
مَلَسَ وَهَيَّ لَعَلَّ لَيْلَ صَ لَلِوَسْرُ تَعَمَّسَ لُوقِيَّ هُنَّ لَلِصَّاقِ وَيَضَرُّ بِاطْحَالِ نَبِيٌّ
وَلُوسْرُو لَلِوَسْرُ هُنَّ تَنَ كُنَّ مَفِيٍّ وَنَبِيٌّ رَمَّ مَالِ نَبِيٌّ لِبَابِ مَعَالِ أَمْ نَبِيٌّ لُوقِيَّ
أَهُجَّ وَزَتِيَّ عَزْمًا وَأَهُبِي صِيَّيٍّ أَيْ نُبِيٍّ لُوقِيٍّ هُنَّ تَنَ كُنَّ مَفِيٍّ وَنَبِيٌّ رَمَّ مَالِ لَلِوَسْرُ وَهِيَّ لَعَلَّ هُنَّ تَنَ هَف
هِيَ لَلِوَسْرُ مَعَالِ نَبِيٍّ لُوقِيٍّ هُنَّ تَنَ هَف

1. Умар розияллоху анхудан марфуъ ҳолда ривоят қилинади: “Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шундай деяётганларини эшитдим:

«Албатта, амаллар ниятга боғлиқдир. Ҳар бир одамга ният қилгани бўлади. Кимки дунё учун ҳижрат қилса, унга эришади. Хотин учун бўлса, уни никоҳлаб олади. Бас, унинг ҳижрати – нима учун ҳижрат қилса, шунинг учун бўлади».

Бу ҳадисни “Сихоҳ” соҳиблари келтиришган. Имом Молик, Имом Муҳаммад ибн Ҳасан ва Имом Аҳмад ривоятида ҳам келган. “Назмул умаат”. 2/87.

٢ شَمَّعَ لَابَنَ عُرْدَيْئِ أَيْ أَنْ تَدَحَّ، وَرَمَّعَ نَبِيٌّ وَعَمَّ مَبِيٌّ وَأَيْ دَرَّأَلِ رُضِّنَ نَبِيٌّ دَمَّحُ مَبِيٌّ أَنْ تَدَحَّ-٢
عَدَاغُ لِبَابِ رِيَّحِ لَابَنِ إِنْ رِيَّحِ لَابَنِ أَوْ دَوَّعَتْ لَابِقِ لَلِوَسْرُ دَبَعِ نَبِيٌّ صَوَّحَ لَابِنَ عُرْدَيْئِ نَبِيٌّ رَمَّعَ
عَدَاغُ لِبَابِ رِيَّحِ لَابَنِ إِنْ رِيَّحِ لَابَنِ أَوْ دَوَّعَتْ لَابِقِ لَلِوَسْرُ دَبَعِ نَبِيٌّ صَوَّحَ لَابِنَ عُرْدَيْئِ نَبِيٌّ رَمَّعَ
عَدَاغُ لِبَابِ رِيَّحِ لَابَنِ إِنْ رِيَّحِ لَابَنِ أَوْ دَوَّعَتْ لَابِقِ لَلِوَسْرُ دَبَعِ نَبِيٌّ صَوَّحَ لَابِنَ عُرْدَيْئِ نَبِيٌّ رَمَّعَ

2. Абдуллоҳ (ибн Масъуд) розияллоху анхудан ривоят қилинади: “**Яхшиликка одатланинглار, албатта яхшилик одат биландир.**”

Намозда ниятларингизни муҳофазга қилинг”, дедилар”. Бу ҳадисни Табароний “Кабир”да ривоят қилган. Унинг рижоллари саҳиҳдир. Мажмаъуз завоид 1/181.

Чунки намоз ибодатдир. Ибодат Аллоҳ учун мутлақ ихлос билан амал қилишдир. Ихлос эса фақат ният билан ҳосил бўлади. Демак, намоз учун ниятнинг шарт бўлиши вожибдир. Эълоус Сунан 2/149.

→Фоида: Ҳофиз ибн Қаййим Жавзийя роҳматуллоҳи алайҳ айтади: “Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан хоҳ саҳиҳ йўл билан бўлсин ва хоҳ заиф йўл билан бўлсин у зотнинг намозга киришиш олдидан **“ушбу намозни ўқийман”** дейишлари собит бўлмаган. Бу бирор саҳобалардан ва тобеъинлардан ҳам собит бўлмаган. Балки у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон намозга турсалар такбир айтишлари нақл қилинган. Бу эса (яъни тилда фалон намозни ўқийман дейиш) бидъатдир”.

Баъзи фуққаҳолар ниятни тил билан зикр қилишни мувоҳ санаганлар. Чунки унда қалб амалини рўёбга чиқариш ва васвасани кетказиш бордир. Умар розияллоҳу анҳунинг овоз чиқариб ният қилаётган кишига одоб беришлиги ривоят қилинган. Буни ниятни жаҳрий қилаётган кишига зажр қилинган, дея ҳамл қилинади. Аслида тил билан ниятни зикр қилишнинг ҳечқиси йўқдир. Хусусан тобеъин розияллоҳу анҳумларнинг замонларидан кейинги даврларда қалблар кўп нарсалар билан машғул бўлиб қолди. Шунда айрим уламолар қалбдаги ниятни тил билан тасдиқлаб олишнинг зарари йўқ, дейишган.

2-Матн:

Кейин аввало икки қўлларини токи икки қулоқлари юмшоғи баробаригача кўтариб.

2-Матннинг далиллар:

يَفْلَحُ مَنْ دَنِيَ حَيْثُ دَيَّ غَفَرٌ مَسَّ وَهِيَ لَعَلُّ لَيْسَ يَبْنُلُ أَرْوَهُ نَارُ حَنْبَلٌ لَوْ عَنَّا
مُسْمُؤٌ دَمَحٌ أَوْرَ (هَذَا لَيْسَ مَامِحٌ فَصَوِّرْ بَكَ وَهَذَا لَصَلُّ)

1. Воил ибн Ҳужрдан ривоят қилинади. У Набий соллаллоҳу алайҳи васалламни намозга киришаётганларида икки қўлларини кўтариб такбир айтаётганларини кўрган экан. (Ровийлардан Ҳаммом икки қўлини қулоғи баробаригача кўтариб сифатлаб берди). Аҳмад ва Муслим ривояти 1/173.

عَنْ مِصْعَبِ بْنِ رِصَنْدٍ عَنِ عَدَاتِ بْنِ عَدَانَ وَعُبابِ بْنِ شَدَّاحٍ يَرْدَحُ الْجَلْمِ أَكُ وَبِأَيْنِ شَدَّاحٍ-٢
عَنِ دِيَّانِ بْنِ أَبِي مَرْثَدَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ صَلَّى لِي بِكَلِمَةٍ
عَنِ دِيَّانِ بْنِ أَبِي مَرْثَدَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ صَلَّى لِي بِكَلِمَةٍ

2. Молик ибн Хувайрисдан ривоят қилинади: “Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон (намозга киришишда) такбир айтсалар икки қўлларини икки қулоқлари баробаригача кўтарар эдилар”. Бошқа ривоятда: “Иккисини икки қулоқларининг бўлакларигача кўтарар эдилар” дейилган. Имом Молик ривояти 4/168. (Осорус Сунан 1/163да ҳам келтирилган).